

УДК 338

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

OPERATIONAL MANAGEMENT OF THE MODERN ENTERPRISE

канд. екон. наук Г. М. Гребенюк

Український державний університет науки і технологій

Н. М. Hrebeniuk

Ukrainian State University of Science and Technologies

Головною метою операційного менеджменту є формування ефективної системи управління операціями у виробництві. Об'єднання основних чинників і аспектів діяльності підприємства вимагає, щоб цей процес здійснювався на основі раціонального управління операціями. Важливим елементом в системі операційного менеджменту є організація ефективного виробничого процесу. Виробничий процес - це цілеспрямоване, постадійне перетворення початкової сировини і матеріалів в готовий, заданої властивості продукт, придатний до споживання або до подальшої обробки на іншому підприємстві в інших умовах виробництва; він являє собою сукупність взаємопов'язаних основних, допоміжних і обслуговуючих процесів праці та знарядь праці з метою створення споживчих вартостей - корисних предметів праці, необхідних для виробничого або особистого споживання. Сукупність і взаємозв'язок основних, допоміжних і обслуговуючих процесів утворюють структуру виробничого процесу. Від правильної і раціональної організації виробничих процесів залежать результати виробничо-господарської діяльності підприємства, економічні показники його роботи, собівартість продукції, прибуток і рентабельність виробництва, величина незавершеного виробництва і розмір оборотних коштів. Таким чином, основною метою менеджменту в управлінні виробництвом є досягнення раціонального функціонування виробничих підрозділів внаслідок керівництва «зверху» шляхом створення адаптивних інформаційних систем, використання складного набору оптимізаційних моделей і кількісних методів, здатних швидко виявити і запропонувати варіант ліквідації будь-якого незапланованого відхилення на будь-якому етапі виробничо-збутового циклу.

Реалізація основних функцій операційного менеджменту здійснюється за допомогою певних методів, тобто способів приведення цих функцій у виконання. Практики виділили чотири основні групи таких методів: організаційні, адміністративні, економічні і соціально-психологічні. Перш ніж якась діяльність буде здійснюватися, вона повинна бути правильно організована: націлена, спроектована, врегульована, нормована, забезпечена необхідними інструкціями і правилами, що регламентують поведінку

трудового колективу в різних ситуаціях - саме це і здійснюється завдяки організаційним методам управління, вони створюють необхідні умови для функціонування підприємства. Адміністративні методи зводяться до відкритого примушення людей займатися тим або інакшим видом діяльності або до створення можливості подібного примушення. Методи з даної групи застосовуються, якщо неможливі відхилення від однозначних способів рішення конкретних задач. Економічні методи дозволяють виконавцю проявляти ініціативу на основі матеріальної зацікавленості і нести відповідальність за рішення, що приймаються. Соціально-психологічні методи застосовуються при безпосередньому управлінні в тих випадках, коли економічні методи демонструють свою обмеженість, особливо при управлінні діяльністю обличчя інтелектуальних професій, для яких не тільки гроші є стимулом до роботи.

Організація виробництва - задача оптимального використання ресурсів на сучасному підприємстві. Сучасна організація виробництва займається передусім застосуванням технічних засобів, а також методів дослідження операцій для підвищення ефективності і продуктивності роботи.

Одним із основних напрямів змін, необхідні для створення ефективної системи управління, є підвищенням рівня інформаційно - технічного забезпечення. Сучасна управлінська діяльність пов'язана з обробкою величезних потоків інформації, тому дуже важливою і необхідною умовою підвищення її ефективності є широке впровадження персональних комп'ютерів, передової техніки і технології управління, що дозволяє вирішувати величезне коло задач: від простих розрахунків до пошуку варіантів дозволу неоднозначних і суперечливих проблем, синтезації нових концепцій та ідей. Широке використання інформаційних технологій дозволяє в декілька разів знижувати трудомісткість багатьох управлінських операцій, оптимізувати процеси розробки і реалізації управлінських рішень, підвищувати ефективність і продуктивність праці менеджерів різних рівнів.

Система управління виробництвом повинна включати в себе три сфери: сферу стратегічного управління, сферу оперативного управління і сферу їх взаємозв'язку. Відсутність чіткої ринкової стратегії приводить до розсіювання зусиль керівництва в конкурентній боротьбі, не дозволяє об'єктивно оцінювати можливості і загрози з боку зовнішнього оточення, звужує економічний простір діяльності. Впровадження стратегічного управління в практику діяльності сучасних підприємств на сьогоднішній день є одним з важливих умов вдосконалення системи управління, що сприяє зростанню економічної ефективності раціональної організації виробничого процесу, яка виражається в скороченні тривалості виробничого циклу виробів, в зниженні витрат на виробництво продукції, поліпшенні використання основних виробничих фондів і збільшенні оборотності оборотних коштів.